

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач випускової кафедри

_____ Олена АРЕФ'ЄВА

“ _____ ” _____ 2022 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ЗДОБУВАЧА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВР
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

Тема: «Резерви підвищення ефективності використання трудового потенціалу»

Виконавець: Медведенко Микита Миколайович

Керівник: к.е.н., доцент Андрієнко Марія Михайлівна

Нормоконтролер: к.е.н., старший викладач Сафонік Н.П.

КИЇВ 2022

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та бізнес-адміністрування

Кафедра економіки повітряного транспорту

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач випускової кафедри

_____ Олена АРЕФ'ЄВА

«_____» _____ 2022 р.

ЗАВДАННЯ

на виконання випускної роботи

Медведенка Микити Миколайовича

(П.І.Б. здобувача)

1. Тема роботи «Резерви підвищення ефективності використання трудового потенціалу» затверджена наказом ректора від 26.04.2022 р. № 434/ст.
2. Термін виконання роботи: з 23.05.2022 р. по 19.06.2022 р.
3. Вихідні дані роботи: баланс підприємства, фінансові та статистичні звіти, дослідження, наукові та методичні праці вітчизняних і зарубіжних вчених, ресурси мережі Інтернет.
4. Зміст пояснювальної записки: теоретичні основи ефективності використання трудового потенціалу підприємства; аналіз ефективності використання трудового потенціалу Комунального підприємства «Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни).
5. Перелік обов'язкового ілюстративного матеріалу: складові потенціалу підприємства; сутність категорії «трудова потенція»; показники фінансування трудового потенціалу; складові процесу розвитку персоналу підприємства; структура відділу розвитку персоналу; динаміка витрат на розвиток персоналу; показники розвитку персоналу підприємства; структурована служба персоналу підприємства; динаміка основних показників роботи підприємства за 2019-2021 рр.; заходи з підвищення ефективності використання трудового потенціалу підприємства; основні стратегічні заходи щодо розвитку персоналу підприємства.

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Підпис керівника
1.	Видача завдання	23.05.2022	
2.	Дослідити теоретичні основи ефективності використання трудового потенціалу	24.05.2022- 28.05.2022	
3.	Провести економічний аналіз роботи Комунального підприємства «Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни)	29.05.2022- 02.06.2022	
4.	Написання вступу та висновків	03.06.2022- 05.06.2022	
5.	Оформлення пояснювальної записки, графічного матеріалу, підготовка доповіді, передзахист	06.06.2022- 08.06.2022	
6.	Проходження нормоконтролю, перевірка на плагіат, оформлення документів до захисту, рецензування роботи, подання роботи на кафедру	08.06.2022- 13.06.2022	

7. Дата видачі завдання: 23.05.2022 р.

Керівник випускної роботи _____ Андрієнко М.М.
(підпис керівника) (П.І.Б.)

Завдання прийняв до виконання _____ Медведенко М.М.
(підпис здобувача) (П.І.Б.)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до випускної роботи «Резерви підвищення ефективності використання трудового потенціалу» 80 с., 17 рис., 21 табл., 66 літературних джерела, 2 додатків.

ТРУДОВІ РЕСУРСИ, ТРУДОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ, ПРАЦЯ, ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ, ВИРОБНИЧІ РЕСУРСИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ.

Об'єктом дослідження є Комунальне підприємство «Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни), а предметом дослідження є виробничо-господарська діяльність та ефективність використання трудового потенціалу КП «Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни)».

Метою випускної роботи є обґрунтування теоретичних, методичних та практичних рекомендацій щодо пошуку резервів підвищення ефективності використання трудового потенціалу транспортного підприємства.

В роботі використовувались методи дослідження: діалектичний, абстрактно-логічний і системного аналізу (теоретичні і методологічні узагальнення, визначення сутності трудового потенціалу, аналіз системи показників визначення ефективності використання трудового потенціалу, проведення відповідних розрахунків); розрахунково-конструктивний та порівняння (аналіз ефективності використання трудового потенціалу підприємства).

Практичні рекомендації щодо підвищення ефективності трудового потенціалу авіаційного підприємства на прикладі Комунального підприємства «Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни), а також напрямки пошуку резервів щодо підвищення ефективності використання трудового потенціалу, що були розглянуті в роботі можуть слугувати для практичного їх впровадження у роботу КП «Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни)».

Результати випускної роботи було представлено на Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами», м. Київ, 25 травня 2022 р. та подано тези до друку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрієнко М. М. Якість транспортних послуг – критерій ефективного обслуговування споживачів. *Вісник економіки і промисловості*. Х.: УкрДАЗТ. 2004. С. 210-213.
2. Андрієнко М. М. Оцінка ефективності контейнерних перевезень на транспорті. *Електронне наукове видання „Ефективна економіка”*. Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний аграрний університет. 2011. № 10. URL: www.economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=728 (дата звернення 02.06.2022)
3. Андрієнко М.М. Основи забезпечення якості транспортних послуг. *Економічні інновації*. 2016. № 62. С. 57-64. URL: <http://ei-journal.com/index.php/journal/issue/view/issue62> (дата звернення 02.06.2022)
4. Ареф'єва О. В., Андрієнко М.М., Кравченко О.Р. Управління фінансовим потенціалом підприємства. *Економіка і суспільство*. 2018. №18. С. 252–256. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/18_ukr/35.pdf (дата звернення 02.06.2022)
5. Ареф'єва О. В., Коренков О.В. Управління потенціалом розвитку промислових підприємств: монографія. К.: ГРОТ, 2004. 200 с.
6. Ареф'єва О. В., Васюткіна Н. В. Управління підприємством в теорії фірми. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 24. С. 60-65.
7. Ареф'єва О. В., Запорожець Т.С. Підхід до формування конкурентоспроможності господарського потенціалу підприємства *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури*. № 35 (2012). URL: <http://ecobio.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/view/3063> (дата звернення 02.06.2022)
8. Балабанова Л. В. Стратегічне управління персоналом підприємства: навч. посіб. К.: Знання, 2011. 232 с.

9. Беккера Й., Вилков Л., Таратухин В, Кугелер М., Роземанн М. Менеджмент процессов. М.: Изд-во «Эксмо», 2008. 384 с.
10. Брич В.Я., Гудун О.Я. Теоретичні аспекти розвитку персоналу. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. № 5. С. 13–16. URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2009_5_2/pdf/013-016.pdf. (дата звернення 02.06.2022)
11. Виноградський М.Д. Виноградська А.М., Шканова О.М. Управління персоналом: навч. посібник К.: Центр учбової літератури, 2009, 502 с.
12. Верхоглядова Н.І. Характеристика і структура трудового потенціалу підприємства. *Інноваційна економіка*. URL: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2011_4/37.pdf (дата звернення 02.06.2022)
13. Грішнова О.А., Небудкін В.В. Розвиток персоналу як інвестиційний проект: методичні підходи до визначення ефективності. *Регіональні аспекти розвитку і розміщення продуктивних сил України*. 2004. Вип. 9. С. 15–19.
14. Гетьман О.О., Плясун А.В. Розвиток персоналу в забезпеченні безпеки ринку праці. *Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки*. 2016. № 1(29). С. 97–105. URL: http://visnykznu.org/visnyk_ua/arh/t_visn_2016/2016econ1.html. (дата звернення 02.06.2022)
15. Грифін Р., Яцура В. Основи менеджменту: підручник; наук. ред. В. Яцура, Д. Олесевич. Львів: Вид-во «БаК», 2001. 624 с.
16. Гриньова В.М., Писаревська Г.І. Управління кадровим потенціалом підприємства: монографія. Х.: Вид. ХНЕУ, 2012. 228 с.
17. Дуда Г.Б. Формування, використання та розвиток трудового потенціалу сільськогосподарських підприємств в системі інноваційної економіки: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Кам'янець-Подільський, 2018. 263 с.
18. Журавльова І.В., Кудлай А.В. Управління людським капіталом підприємства, Харків ХНЕУ, 2004, 284 с.

19. Економіка праці та соціально-трудова відносини: підручник / А. М. Колот, О. А. Грішнова, О. О. Герасименко та ін.; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота. К.: КНЕУ, 2009. 711 с.
20. Жуковський М.О. Трудові ресурси як складова конкурентоспроможності підприємства. *Актуальні проблеми економіки*: наук. економ. журнал. 2007. С. 54-59.
21. Івченко А.О. Тлумачний словник української мови. Харків: Фоліо, 2004. С. 185.
22. Коваленко Н.В. Організаційне забезпечення управління розвитком підприємств: цілі, принципи, функції та завдання. *Вчені записки таврійського національного університету імені В.І. Вернадського серія: економіка і управління*. 2019. № 30(69), 4. С. 69-77.
23. Коваленко Н.В. Система управління розвитком підприємства та її складники. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. № 4(72). С. 98-108.
24. Коваленко Н.В. Методологічні засади систематизації методів управління розвитком підприємств. *Бізнес-навігатор: науково-виробничий журнал*. 2019. № 4(5). С. 73-80
25. Корпоративна культура: навч. посібник: під заг. ред. Г. Л. Хайета. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 403 с.
26. Корпоративна культура: навч. посібник: під заг. ред. Г. Л. Хайета. К.: ЦУЛ, 2003. 403 с.
27. Колпаков В.М., Дмитренко Г.А. Стратегический кадровый менеджмент: учеб. пособие: 2-е изд., перераб. и доп. К.: МАУП, 2005. 752 с.
28. Косенко А.П. Коциски Д., Маслак О.И., Перерва П.Г., Сакай Д. Экономическая оценка инновационного потенциала. Под ред. проф. Перервы П.Г. и проф. Д.Коциски, Харьков-Мишкольц: НТУ «ХПИ», Мишкольц. техн. ун-т, 2009, 170 с.
29. Красношарпа В.В., Коваленко А.О. Навчання та розвиток персоналу в контексті конкурентоспроможності підприємства. *Молодий вчений*. 2014.

№ 12(15). С. 162–165. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2014/12/38.pdf>.

(дата звернення 02.06.2022)

30. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 287 с.

31. Крушельницька О.В., Мельничук Д.П. Управління персоналом: навч. посібник. К.: Кондор, 2006. 292 с.

32. Круш П. В., Сімчера О. І. Трудовий потенціал підприємства: сутність та структура. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2014. № 11. С. 233-237. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/11529>

33. Лозова Т.І., Шамін М.В. Інтелектуальний потенціал підприємства як економічна категорія. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Випуск 10. С. 113-116. URL: <http://bses.in.ua/journals/2016/10-2016/25.pdf> (дата звернення 02.06.2022)

34. Линенко А.В., Шевченко О.Л. Сутність й аналіз трудового потенціалу підприємства за показниками ефективності його використання. *Держава та регіони. Серія: Економіки та підприємництво*. 2008. №4. С. 111–116.

35. Мартиненко І.О. Місце професійного навчання у процесі розвитку персоналу. *Бізнес Інформ*. 2013. № 4. С. 418-422. URL: http://www.businessinform.net/export_pdf/businessinform-2013-4_0-pages-418_422.pdf. (дата звернення 02.06.2022)

36. Мазур Н. Методика оцінки ефективності використання трудового потенціалу підприємства. *Економічні інновації*. 2017. № 1 (18) URL: <http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/Economic-visnik-8-2017-14.pdf> (дата звернення 02.06.2022)

37. Масловська Л.Ц., Пивовар А.М. Соціально-економічна сутність і структура трудового потенціалу сільськогосподарського підприємства. *Агросвіт*. 2013. № 2. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/2_2013/4.pdf (дата звернення 02.06.2022)

38. Менеджмент персоналу / В.М. Данюк та ін. К.: КНЕУ, 2004. 398 с.
39. Міщенко А.П. Стратегічне управління: навч. посібн. Дніпропетровськ: Вид-во ДУЕП, 2003. 261 с.
40. Морозов О.Ф. Об'єктивність «редукції» людської свідомості в матеріальні економічні цінності. *Економіст*. 2016. №1. С. 2-7.
41. Михайленко О.В. Теоретичні аспекти розвитку та оцінки трудового потенціалу. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/pspe/2010_1/Mihaylenko_110.htm (дата звернення 02.06.2022)
42. Партика І.В. Теоретичні аспекти розвитку персоналу та його роль у забезпеченні конкурентоспроможності працівників та підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. Вип. 8. Ч. 4. С. 74–76. URL: http://ej.kherson.ua/journal/economic_08/180.pdf. (дата звернення 02.06.2022)
43. Плугіна Ю.А. Розвиток персоналу підприємства: підходи, сутність, моделі. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2014. № 42. С. 323–327. URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/rozvitok-personalu-pidpriemstva-pidhodi-sutnistmodeli> (дата звернення 02.06.2022)
44. Радько С. Оценка трудового потенциала предприятия с учетом рисков его управления. *Управление риском*. 2003. №2. С. 30–41.
45. Ровенська В.В. Трудовий потенціал підприємства: поняття, структура. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Traeiv/2011_3/110.Pdf (дата звернення 02.06.2022)
46. Рудинская Е.В., Яромич С.А. Корпоративный менеджмент: учебное пособие. К.: КНТ; Эльга-Н, 2008. 416 с.
47. Савченко В.А. Управління розвитком персоналу: навч. посібник. К.: КНЕУ, 2002. 351 с.
48. Синенко Н. Організація професійного навчання кадрів на виробництві. *Справочник кадровика*. 2004. № 1. С. 47–50.

49. Сливка О.А. Формування моделі розвитку персоналу на основі концепції людського розвитку. *Торгівля і ринок: темат. зб. наук. пр.* Вип. 29. Донецьк: ДонНУЕТ, 2010. С. 109–114.

50. Сімчера О.І. Наукові підходи до дослідження сутності трудового потенціалу підприємства. *Економічний простір*. 2013. № 75. С. 240-249.

51. Старостіна А.О. Маркетинг: теорія, світовий досвід, українська практика: підруч. за ред. А.О.Старостиної. Знання, 2009. 1070 с.

52. Стебеняева Т.В., Юрятина Н.Н. Современные методы повышения квалификации персонала как составная часть системы поддержания конкурентоспособности продукции компании. *APRIORI. Серия: Гуманитарные науки*. 2014. № 2. С. 1–11. URL: <http://www.apriori-journal.ru/serial/2-2014/Stebenyayeva-Yuryatina.pdf>. (дата звернення 02.06.2022)

53. Ткаченко А.М., Ткаченко К.А. Професійний розвиток персоналу – нагальне завдання сьогодення. *Економічний вісник Донбасу*. 2014. № 1. С. 194–197. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvd_2014_1_32. (дата звернення 02.06.2022)

54. Управління персоналом: підручник / В.М. Данюк та ін./за заг. та наук. ред. В.М. Данюка. К.: Вид-во КНЕУ ім. Вадима Гетьмана, 2013. 666 с.

55. Управління розвитком персоналу: навч. посібник/ Т.П. Збрицька, Г.О. Савченко, М.С. Татаревська; за заг. ред. М.С. Татаревської. Одеса: Атлант, 2013. 427 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/467>. (дата звернення 02.06.2022)

56. Данюк В.М., Колот А.М., Суков Г.С. та ін.: Управління персоналом: підручник: за заг. та наук. ред. к.е.н., проф. В. М. Данюка. К.: КНЕУ; Краматорськ: НКМЗ, 2013. 666 с.

57. Хміль Ф.І. Управління персоналом: підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Академвидав, 2006. 488 с.

58. Чайка Г.Л. Організація праці менеджера: навч. посібник. К.: Знання, 2007. 420 с.

59. Шевчук Л.Т. Медико-соціальні основи використання трудового потенціалу в Україні: автореф. дис. ... д-ра екон. наук: спец. 08.09.01

«Демографія, економіка праці, соціальна економіка та політика» / Л.Т. Шевчук, НАН України. Ін-т регіон. досліджень. Л., 2005. 46 с.

60. Щекин Г.В. Основы кадрового менеджмента: учебник. 5-е изд., стереотип. К.: МАУП, 2004. 280 с.

61. Шило К.М. Структура трудового потенціалу України. Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика. URL: Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Vbumb/2011_4/28.pdf. (дата звернення 02.06.2022).

62. Офіційний сайт Державної служби статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 02.06.2022).

63. Фінансова звітність Міжнародного аеропорту «Київ». URL: <https://iev.aero/press-centre/financial-report> (дата звернення 02.06.2022).

64. Звіт про діяльність Державної авіаційної служби України за 2021 рік. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit2021/zvit-derjavia-2021.pdf> (дата звернення 02.06.2022).

65. Звіт про діяльність Державної авіаційної служби України за 2020 рік. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit2020/davias-zvit-2020.pdf> (дата звернення 02.06.2022).